

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1498158
Datum: 14-07-2026
Portefeuillehouder: Hilde Moerland
Team: Team Sociaal domein
Contactpersoon: Sharon van der Veren

Onderwerp

Bestuursrapportage GGD 2026 en begrotingswijziging IJZ 2026-4a + begrotingswijziging GGD 2026-4b

Voorstel

De raad besluit:

1. kennis te nemen van de bestuursrapportage 2026 (incl. de budgettaire neutrale begrotingswijziging 2026-3) van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (hierna: GR GGD Zeeland);
2. geen zienswijze in te dienen over begrotingswijziging 2026-4a (onderdeel IJZ t.b.v. uitvoeringskosten en Taskforce Jeugd) van de GR GGD Zeeland;
3. Geen zienswijze in te dienen over begrotingswijziging 2026-4b (onderdeel GGD t.b.v. Centrummodelregeling Forensische Geneeskunde) van de GR GGD Zeeland;
4. de financiële gevolgen voor 2026 van begrotingswijziging 2026-4a (€ 30.000) en 2026-4b (€ 30.000), in totaal € 60.000, te verwerken in de eerstvolgende rapportage;
5. De structurele financiële gevolgen van begrotingswijziging 2026-4b van € 30.000 mee te nemen in de 1e begrotingswijziging 2027.

Inleiding

Het Algemeen Bestuur (AB) van de GR GGD Zeeland heeft op 10 juli 2026 de bestuursrapportage 2026 vastgesteld. De bestuursrapportage geeft inzicht in de voortgang van de uitvoering van de programmabegroting 2026 en bevat een prognose van het jaarresultaat. De rapportage is gebaseerd op de eerste vier maanden van 2026 en laat zien dat het verwachte resultaat vooralsnog licht positief is.

Naar aanleiding van de bestuursrapportage zijn twee begrotingswijzigingen opgesteld die leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdragen:

- Begrotingswijziging 2026-4a (IJZ en Taskforce Jeugd);
- Begrotingswijziging 2026-4b (GGD, Centrummodelregeling Forensische Geneeskunde).

Doelstelling

De gemeenteraad in de gelegenheid stellen kennis te nemen van de Bestuursrapportage 2026 en een zienswijze vast te stellen over de voorgestelde begrotingswijzigingen van de GR GGD Zeeland. Met de voorgestelde begrotingswijzigingen blijft de uitvoering van wettelijke en regionale taken op het gebied van jeugdhulp en publieke gezondheid gewaarborgd. Voor de forensische geneeskunde draagt de wijziging daarnaast bij aan het waarborgen van een onafhankelijke en deskundige uitvoering van de gemeentelijke verantwoordelijkheid op grond van de Wet op de lijkbezorging. Daarnaast wordt de continuïteit van de regionale samenwerking binnen Zeeland en de politieregio Zeeland-West-Brabant ondersteund.

Argumenten

1. De begrotingswijziging IJZ 2026-4a is noodzakelijk voor de uitvoering van regionale jeugdhulptaken.

Uit de Bestuursrapportage 2026 volgt een begrotingswijziging met een incidentele lastenstijging van € 512.500 voor de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ) en € 275.500 voor de Taskforce Jeugd. Hiertegenover staat een incidentele bate van € 350.000, waardoor de totale gemeentelijke bijdrage per saldo met € 438.000 toeneemt. De extra middelen zijn nodig voor o.a. niet voorziene uitvoeringslasten in 2026, zoals:

- juridische ondersteuning bij aanbestedingen;
- rechtmatigheidscontroles;
- de voorbereiding van de aanbesteding van jeugdhulp vanaf 2028;
- aanvullende personele capaciteit;
- de uitvoering van de Taskforce Jeugd en de regionale beleidsopgaven.

Alleen de bijdrage voor de Taskforce Jeugd heeft een structureel karakter. Deze structurele verhoging is reeds verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2027 van de GR GGD Zeeland en opgenomen in de Programmabegroting 2027-2031 van de gemeente Tholen. Uw raad heeft hiermee op 25 juni 2026 ingestemd.

Voor Tholen bedraagt de aanvullende incidentele bijdrage in 2026 € 30.000

2. De begrotingswijziging GGD 2026-4b draagt bij aan de continuïteit van de forensische geneeskundige dienstverlening

GGD Zeeland is verantwoordelijk voor de uitvoering van verschillende taken binnen de forensische geneeskunde. Hieronder vallen onder andere de gemeentelijke lijkschouw bij een vermoeden van niet-natuurlijk overlijden en het leveren van forensisch-medische expertise aan politie en justitie. De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de lijkschouw is vastgelegd in de Wet op de lijkbezorging. Gemeenten hebben de uitvoering hiervan gemandateerd aan de GGD.

De uitvoering van deze taken staat de afgelopen jaren onder druk door onder andere de schaarste aan forensisch artsen, de hoge en specifieke opleidingseisen, de geografische omstandigheden van Zeeland en onzekerheid over de toekomst van een aantal forensische taken. Daarnaast heeft de politie in 2025 de landelijke aanbesteding voor de medische arrestantenzorg afgerond. Deze opdracht is niet aan een GGD gegund, waardoor de inkomsten uit deze dienstverlening zijn weggefallen. Tevens is het uurtarief sinds 2022 niet meer verhoogd. Hierdoor is sinds die tijd sprake van een tarief dat niet langer kostendekkend is. Door het wegvallen van de medische arrestantenzorg is vanaf 2026 een structureel tekort ontstaan van € 488.941 binnen het werkgebied Zeeland.

Om de continuïteit en kwaliteit van de forensisch-geneeskundige dienstverlening en de 24-uursbezetting te waarborgen, is binnen de politieregio Zeeland-West-Brabant gekozen voor een centrummodel. Hierbij wordt de uitvoering en bedrijfsvoering van de forensische geneeskunde georganiseerd vanuit GGD West-Brabant als centrum-GGD. Voor 2026 is afgesproken dat de politie

55% van het tekort voor haar rekening neemt. Het resterende deel van 45%, ter hoogte van € 220.023, wordt verdeeld over de Zeeuwse gemeenten en verwerkt in de gemeentelijke bijdrage aan GGD Zeeland.

Met deze begrotingswijziging wordt de financiering van de gemeentelijke lijkschouw aangepast. De afzonderlijke facturatie per uitgevoerde lijkschouw vervalt en wordt vervangen door een structurele bijdrage via de gemeentelijke bijdrage aan de GGD. Hiermee wordt deze wettelijke taak voortaan vanuit de reguliere financiering bekostigd. De in 2026 reeds gefactureerde kosten voor lijkschouwen worden door GGD Zeeland verrekend. Voor Tholen bedroegen de kosten in 2025 € 7.500. Voor Tholen leidt begrotingswijziging 2026-4b tot een extra bijdrage van € 30.000 voor 2026 en verder.

Kanttekeningen en effecten

1. Incidentele financiering voor kwaliteitsimpuls Toezicht Kinderopvang (BW 2026-3) voorkomt nu verhoging gemeentelijke bijdrage, maar structurele lasten zijn niet uitgesloten.

Begrotingswijziging 2026-3 van de GR GGD Zeeland wordt vanwege het budgettair neutrale karakter niet voor zienswijze aan uw gemeenteraad voorgelegd. Deze wijziging bevat wel verschuivingen tussen programma's, waaronder een onttrekking uit de algemene reserve voor een kwaliteitsimpuls binnen Toezicht Kinderopvang voor de jaren 2026 tot en met 2028.

Hoewel deze maatregel als incidenteel wordt gepresenteerd, lijkt de onderliggende problematiek mede veroorzaakt door structurele ontwikkelingen zoals wetswijzigingen, complexere toezichttaken en blijvende eisen aan deskundigheidsbevordering. Vanuit de gemeente Tholen is aangegeven dat besluitvorming via de gemeenteraad meer passend zou zijn, omdat een structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage in de toekomst niet kan worden uitgesloten. De meerderheid van het AB heeft echter besloten om de benodigde middelen voor deze periode incidenteel te dekken door een onttrekking uit de algemene reserve. De GGD Zeeland is verzocht de effecten van deze kwaliteitsimpuls zorgvuldig te monitoren. De evaluatie in 2027 kan aanleiding geven tot een verzoek voor structurele financiering via de gemeentelijke bijdrage. Indien dit aan de orde is, zal dit via een zienswijzeprocedure aan uw raad worden voorgelegd.

1.2 Toekomstige kosten forensische geneeskunde zijn nog onzeker.

Voor 2026 is overeengekomen dat 55% van het tekort wordt gedragen door de politie en 45% door de gemeenten. Voor 2027 wordt hiervoor nog een afzonderlijke begrotingswijziging opgesteld, omdat de huidige begroting nog gebaseerd is op de situatie vóór invoering van de centrummodelregeling. Voor de periode vanaf 2028 bestaat nog geen definitieve afspraak over de kostenverdeling. Hierdoor kan de gemeentelijke bijdrage in de toekomst verder stijgen.

Financiën

De financiële gevolgen van het voorstel bestaan uit:

	Onderwerp	Bedrag	Karakter
2026-4a	IJZ/Taskforce Jeugd	€ 30.000	Incidenteel
2026-4b	Forensische Geneeskunde	€ 30.000	Structureel
Totaal 2026		€ 60.000	

Deze bedragen worden verwerkt binnen de gemeentelijke begroting

Juridische gevolgen

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen voordat het Algemeen Bestuur van GGD Zeeland een definitief besluit neemt over de begrotingswijzigingen.

Communicatie en Vervolg

Na besluitvorming door uw raad wordt uw zienswijze kenbaar gemaakt aan het AB van de GGD ten behoeve van de verdere besluitvorming. Het AB weegt de ontvangen zienswijzen mee bij de besluitvorming over de begrotingswijzigingen, die plaatsvindt tijdens de vergadering van 16 oktober 2026.

Bijlage(n)

1. Aanbiedingsbrief
2. Advies begeleidingscommissie
3. Bestuursrapportage